यथोक्तामन्नाशनिमित्तंशापंयथोक्तवंतस्तद्यमयाप्राप्तं ॥ यदूचुस्तन्मयेतिपाठांतरं ॥ तत्रोमाशापः ॥ कैलासशिखरचालनवेलायां रावणस्यस्त्रीनिमित्तंमरणमित्येवंरूप इत्याहुः ॥ नंदीश्वरशापस्तु ॥ यस्माद्वानरमूर्तिमांदृष्ट्वाराक्षसदुर्मते ॥ मौर्ख्यान्मामवजानीषेपरिहासंचमुंचसि ॥ तस्मान्मद्रूपसंयुक्तामद्वीर्यसमतेजसः ॥ उत्पत्स्यंतिवधार्थंहि कुलस्यतववानराइति ॥ रंभेत्यनेन रंभानिमित्तनलकूबरशापउच्यते ॥ यदात्वकामांकामार्तोधर्षयिष्यसियोषितं मूर्धातेसप्तधारक्षःशकलीभवितातदेति ॥ वरुणकन्यका पुंजिकस्थला तन्निमित्तश्चब्रह्मशापः स्त्रीधर्षणेमरणरूपः ॥ तदुक्तस्यावश्यप्राप्तौहेतुर्नमिथ्येति ॥ ऋषिपदेनतपोयुक्ताउच्यंते ॥ एतदेव उक्तंमद्भयनिमित्तं समागम्य ज्ञात्वा यत्नमित्यादि ॥ भयस्य निश्चितत्वान्निवृत्तियत्नंकुरुतेत्यर्थः ॥ १२ ॥ कोसौयत्नोयोस्माभिःकार्यस्तत्राह ॥ राक्षसाइति ॥ चर्यागोपुरेव्याख्याते ॥ अप्रतिमगांभीर्योऽनुपम

यथोक्तास्तन्मयाप्राप्तंनमिथ्याऋषिभाषितं ॥ एतदेवसमागम्ययत्नंकर्तुमिहार्हथ ॥ १२ ॥ राक्षसाश्चापितिष्ठंतुचर्यागोपुरमूर्धसु ॥ सचाप्रतिमगांभीर्योदेवदानवदर्पहा ॥ १३ ॥ ब्रह्मशापाभिभूतस्तुकुंभकर्णोविबोध्यतां ॥ समरेजितमात्मानंप्रहस्तंचनिषूदितं ॥ १४ ॥ ज्ञात्वारक्षोभीमबलमादिदेशमहाबलः ॥ द्वारेषुयत्नःक्रियतांप्राकारश्चाधिरुह्यतां ॥ १५ ॥ निद्रावशसमाविष्टःकुंभकर्णोविबोध्यतां ॥ सुखंस्वपितिनिश्चिंतःकामोपहतचेतनः ॥ १६ ॥ नवसप्तदशाष्टौचमासान्स्वपितिराक्षसः ॥ मंत्रंकृत्वाप्रसुप्तोयमितस्तुनवमेहनि ॥ १७ ॥

गांभीर्यः ॥ १३ ॥ कुंभकर्णविबोधनाशयंकविराह समरेइति ॥ आत्मानंपराजितं प्रहस्तंच निषूदितं ॥ १४ ॥ ज्ञात्वा एवंस्वस्यबलक्षयेसहायार्हंभीमबलं रक्षः कुंभकर्णंज्ञात्वा भीमंबलमादिदेशेत्याद्यन्वयः ॥ कुंभकर्णबोधनार्थमितिशेषः ॥ १५ ॥ १६ ॥ एतदुत्तरं सहिसंख्येइत्येवश्लोकइतिकतंकस्वरसः ॥ क्वचित्तु सार्धश्लोकद्वयमधिकंपठ्यते ॥ द्वारेष्वित्यादि ॥ नवसप्तदशाष्टौचमासान्स्वपितिराक्षसइति ॥ इदंनिद्रायामनियमपरंवाक्यं ॥ शयिताग्रेषषण्मासानेकाहंजागरिष्यतइतितुषण्मासादर्वाक्नकदापिजागरणं तदुत्तरमपि तदेकाहमेवेतिजागरणएवकालनियमपरं नतुशयनेनियमपरं ॥ स्वप्नुंवर्षाण्यनेकानिदेवदेवममेप्सितमिति तद्वरप्रार्थनस्योत्तरेवक्ष्यमाणत्वात् ॥ तत्रैवरामंप्रत्यगस्त्यवाक्याच्च ॥ तत्रनिद्रांसमाविष्टःकुंभकर्णोमहाबलः ॥ बहून्यब्दसहस्राणिशयानोनचबुध्यतइति ॥ केचित्तु नवसप्तषोडश तन्मध्ये दशानामष्टौ त्यागेऽवशिष्टषण्मासान्स्वपितीत्यर्थइत्याहुः ॥ तथाएतदुत्तरं मंत्रंकृत्वाप्रसुप्तोयमितस्तुनवमेहनीतिअर्धंपठ्यतेतत् यच्चतस्यइतोयुद्धप्रारंभदिनात्प्राक्तनेनवमेहनीतिव्याख्यानंतदसंगतमेव ॥ अयंतेसुमहान्कालःशयानस्यमहाबलेत्यनेनषण्मासादधिकत्वस्यसांप्रतंनिद्रायांप्रतीतेः ॥ अहःशब्दोलक्षणयामासपरोवा ॥ एतच्चाग्रेस्फुटीकरिष्यते ॥ १७ ॥